

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 60 0 Ps 028053 20 Rev
Banjaluka, 28.9.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D.t.e. d.o.o. B., koga zastupa punomoćnik S.Đ., advokat iz D., protiv tužene Opština B., koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, radi utvrđenja, vrijednost predmeta spora: 51.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv rješenja Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 60 0 Ps 028053 19 Pž od 15.5.2020. godine, na sjednici održanoj dana 28.9.2021. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Doboju broj: 60 0 Ps 028053 19 Ps od 24.7.2019. godine, taj sud se oglasio apsolutno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari, odbacio je tužbu i ukinuo sve provedene radnje u ovoj pravnoj stvari.

Rješenjem Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 60 0 Ps 028053 19 Pž od 15.5.2020. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno, te je odbijen i njegov zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe.

Blagovremenom revizijom drugostepenu odluku pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka. Predlaže da se revizija usvoji i osporeno rješenje preinači tako da se usvoji tužbeni zahtjev u cjelosti, ili da se ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

Tužena, u odgovoru, predlaže da se revizija odbije, kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Tužitelj je, zahtjevom iz tužbe, tražio da se utvrdi da tužena nije ispunila obaveze po pravosnažnoj presudi Okružnog privrednog suda u Doboju broj: 60 0 Ps 023708 16 Ps od 20.10.2016. godine, kao ni Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim djelatnostima utvrđenu obavezu donošenja Odluke o snabdijevanju toplotnom energijom i tarifnim sistemima za obračun toplotne energije i izvršenih usluga, pa da se sljedstveno tome utvrdi da obaveze tužitelja u odnosu na tuženu, preuzete Predugovorom o davanju na korištenje i održavanje objekata i infrastrukture gradskog grijanja broj: ... od 08.9.2014. godine (u daljem tekstu: Predugovor), u odnosu na tužitelja ne proizvode pravno dejstvo, što bi tužena bila dužna priznati i trpiti, te tužitelju naknaditi troškove parničnog postupka.

Među strankama nije sporno da je tužena, kao jedinica lokalne samouprave, navedenim Predugovorom dala tužitelju na upravljanje, korišćenje i održavanje objekte i infrastrukturu gradskog grijanja, uz odgovarajuću mjesečnu naknadu, na vrijeme od 15 godina, te da taj Predugovor sadrži i sva druga utanačenja koja bi morao sadržavati i glavni ugovor. Glavni ugovor nije zaključen, pa je tužitelj kod Okružnog privrednog suda u Doboju ishodio pravosnažnu presudu broj: 60 0 Ps 023708 16 Ps od 20.10.2016. godine, kojom je naloženo tuženoj da sa tužiteljem, u roku od 30 dana od pravosnažnosti presude, temeljem već zaključenog navedenog Predugovora, zaključi glavni ugovor, kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze stranaka.

Nije sporno da je tužitelj poslove proizvodnje i distribucije toplotne energije vršio na osnovu odredbi Predugovora, bez obzira što glavni ugovor nije zaključen.

Nalazeći da u konkretnoj pravnoj situaciji ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje, zato što njegov pravni položaj nije nesiguran, već je potpuno izvjestan i siguran, te utvrđen ranije donesenom (naprijed navedenom) pravosnažnom presudom, slijedom čega se u određenom smislu radi i o presuđenoj stvari, na temelju čega se može pokrenuti izvršni postupak, te da sud uopšte nije nadležan za utvrđenje obaveza prema jedinicama lokalne samouprave - tužene (Opština B.), koje se odnose na donošenje odluka iz nadležnosti Skupštine Opštine – prvostepeni sud se oglasio apsolutno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari, te je odbacio tužbu i ukinuo sve provedene radnje. Odluku je temeljio na odredbama člana 54. člana 15, i 16, te člana 67. i 68. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP).

Odlučujući o žalbi tužitelja, drugostepeni sud je prihvatio činjenična i pravna utvrđenja prvostepenog suda, pa je žalbu odbio i prvostepeno rješenje potvrdio.

Iako se dio zahtjeva iz tužbe kojim se traži utvrđenje „da obaveze tužitelja u odnosu na tuženu, preuzete Predugovorom o davanju na korištenje i održavanje objekata i infrastrukture gradskog grijanja broj: ... od 08.9.2014. godine, u odnosu na tužitelja ne proizvode pravno dejstvo“ može kvalifikovati kao zahtjev koji predstavlja građanskopravni, odnosno privredni spor, koji ima u vidu odredba člana 1. ZPP, pa je, prema tome, o njemu nadležan odlučivati sud u parničnom postupku, odluka nižestepenih sudova o odbacivanju tužbe je pravilna.

Tužbom za utvrđenje, prema odredbi člana 54. stav 1. ZPP, tužitelj može tražiti da sud samo utvrdi postojanje, odnosno nepostojanje nekog prava ili pravnog odnosa, ili istinitost, odnosno neistinitost neke isprave (stav 1.), a kada posebnim propisima nije predviđena mogućnost podnošenja ovakve tužbe, tužitelj mora dokazati da za njeno podnošenje ima pravni interes (stav 2.). Ako takav pravni interes ne postoji, sud donosi rješenje kojim se tužba odbacuje (član 67. stav 1. tačka 7) ZPP).

U konkretnom slučaju, zahtjev da se utvrdi da tužena nije postupila po pravosnažnoj presudi, predstavlja utvrđenje činjenice, zbog čega se, prema sadržaju navedene odredbe člana 54. ZPP, ne može podnijeti tužba za utvrđenje. Ako tužena nije postupila po pravosnažnoj presudi, tužitelj ima pravo pokrenuti izvršni postupak, radi prinudnog izvršenja obaveze nametnute tom presudom (kako ispravno rezonuju i nižestepeni sudovi), a ne tražiti utvrđenje činjenice da obaveza nije ispunjena.

Isto se odnosi i na zahtjev za utvrđenje da tužena nije izvršila zakonom propisanu obavezu donošenja odluke o snabdjevanju toplotnom energijom i tarifnim sistemima za obračun toplotne

energije i izvršenih usluga. I tu se radi o utvrđenju činjenice, a ne o utvrđenju da postoji ili ne postoji neko pravo ili pravni odnos.

Iz naprijed navedenih razloga, tužbu je u ovom dijelu valjalo odbaciti.

Kako je tužitelj drugi dio zahtjeva - za utvrđenje da njegove obaveze, preuzete Predugovorom o davanju na korištenje i održavanje objekata i infrastrukture gradskog grijanja broj: ... od 08.9.2014. godine, u odnosu na tuženu, ne proizvode pravno dejstvo – temelji isključivo na utvrđenju postojanja naprijed navedenih činjenica, što ne može biti predmet tužbe za utvrđenje, valjalo je tužbu i u ovom dijelu odbaciti.

Pored toga, kada bi se ovaj drugi dio zahtjeva posmatrao kao samostalan zahtjev i izolovan od ostalih zahtjeva o kojima je naprijed bilo riječi (a odnose se na utvrđenje činjenica), uzimajući u obzir okolnost da tužitelj nije ni na koji način objasnio, a posljedično tome ni dokazao postojanje pravnog interesa za podnošenje tužbe sa takvim utvrđenjem, tužbu je valjalo odbaciti primjenom odredbe člana 67. stav 1. tačka 7) ZPP.

Postojanje pravnog interesa za podnošenje ove tužbe ne proizlazi ni iz postojeće činjenične i procesne građe u ovom predmetu, kako to neosnovano želi prikazati revident. Ovo pogotovo kod činjenice da se u reviziji izričito tvrdi da se Predugovor provodi, odnosno izvršava, te da se iz odgovora na reviziju da zaključiti da se između istih stranaka vodi drugi spor pred Okružnim privrednim sudom u Doboju broj: 60 0 Ps 029293 20 Ps, sa tužbom i protivtužbom, koje imaju kondemnatorni, odnosno konstitutivni karakter, a temeljene su na istom Predugovoru.

Naprijed izloženo čini neosnovanim i ostale navode revizije, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP, u vezi sa članom 254. stav 4. istog Zakona.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić